

Obaveznost jedinstva i pokuđenost raskola i podjela (Medina)

Hatib: dr. Ali ibn Abdurrahman el-Huzejfi

30. rebiul-evvel 1443. po Hidžri / 5. novembar 2021.

Sva hvala pripada Allahu, Gospodaru Veličanstvenom i Silnom, Gordom i Svemogućem, Gospodaru našem, na bezbrojnim blagodatima koje nam daruje. Svjedočim da nema boga, osim Allaha, jedinoga, Kome niko nije ravan, koji iz obilja Svoga svima daruje. Svjedočim da je Muhammed Allahov poslanik, kojeg On odlikova najboljim osobinama i najvrednijim svojstvima. Neka su Božiji salavat i selam na Allahovog Poslanika, na njegovu časnu porodicu i vrle ashabe koji su žudno dobro činili.

Poštovani vjernici, budimo bogobojažni, pokoravajmo se Allahu čineći ono čime je zadovoljan i što Mu je drago, i kloneći se onoga što Mu nije drago i čime nije zadovoljan. U ovom životu bogobojažnošću se sve postavlja na svoje mjesto, a poslije smrti zavređuju se visoke deredže.

Uzvišeni kaže: "A onome ko se Allaha boji, On će sve što mu treba učiniti dostupnim." (Et-Talak, 4)

"Dat ćemo da takav Džennet naslijedi onaj od robova Naših koji bude bogobojažan." (Merjem, 63)

U svetom vjerozakonu naređeni su jedinstvo i sloga, dok se zabranjuje stvaranje raskola i podjela. Ovim se želi očuvati islam, vjera bez koje je život besmislen, a Džennet izgubljen. Kako bi se društvo sačuvalo od oštrog raskola, teškog nereda, raznih oblika nepravde, netrpeljivosti i mržnje, ciljanog nanošenja štete drugima; te kako bi se zaštiti javni i lični interesi, uspostavila pravda i stabilnost – Allah, džellešanuhu, naređuje nam da budemo jedinstveni, a nikako podijeljeni.

Uzvišeni kaže: "Svi se čvrsto Allahova užeta držite i nikako se ne razjedinjujte! I sjetite se Allahove milosti prema vama kada ste bili jedni drugima neprijatelji, pa je On složio srca vaša i vi ste postali, milošću Njegovom, prijatelji; i bili ste na ivici vatrene jame, pa vas je On nje spasio. Tako vam Allah objašnjava Svoje dokaze, da biste na Pravom putu istrajali." (Ali Imran, 103)

"Jedni drugima pomažite u dobročinstvu i čestitosti, a ne sudjelujte u grijehu i neprijateljstvu." (El-Maida, 2)

"Vjernici su samo braća." (El-Hudžurat, 10)

"Zato, molitvu obavljajte i zekat dajite i u Allaha se pouzdajte; On je Gospodar vaš, i to kakav Gospodar i kakav zaštitnik!" (El-Hadždž, 78)

"A ko je čvrsto uz Allaha, taj je već upućen na Pravi put." (Ali Imran, 101)

Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Vjernik vjernika podupire poput cigle u čvrstoj građevini" (Buhari i Muslim)

Nu'man b. Bešir, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Vjernici se međusobno vole, osjećaju samilosti i potpomažu kao da su jedno tijelo. Ako jedan dio tijela заболi, cijelo tijelo biva angažovano na pomoći – cijelo tijelo bol osjeća." (Buhari i Muslim)

Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio: "Budite, Allahovi robovi, braća jedni drugima." (Muslim)

Jedinstvo, međusobno potpomaganje, bliskost, zajednička briga, međusobna samilost, stajanje na strani istine, prevazilaženje nesuglasica – sve su to zidovi tvrđave gdje društvo može potražiti zaštitu i gdje svi mogu sigurnost osjetiti, čime se osnažuje vjera, štite se dunjalučke koristi, izbjegava se smutnja, te se poništava spletkarenje i zlo neprijatelja.

Kao što Uzvišeni naređuje da radimo na očuvanju jedinstva, snage i slike u društvu, također nam zabranjuje da budemo razlog nesloge i prekida komunikacije, nastanka raskola, razilaženja koja se ne mogu prevazići i nastupanja nereda, odnosno, zabranjuje nam se da budemo razlogom pojave zla u društvu.

Uzvišeni kaže: "I ne budite kao oni koji su se razjedinili i u mišljenju podvojili kada su im već jasni dokazi došli – njih čeka patnja velika." (Ali Imran, 105)

"I ne prepirite se da ne biste klonuli i bez borbenog duha ostali." (El-Enfal, 46)

"I ne budite od onih koji Mu druge ravnim smatraju, od onih koji su vjeru svoju razbili i u stranke se podijelili; svaka stranka zadovoljna onim što isповijeda." (Er-Rum, 31–32)

U časnom hadisu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Vjernik je vjerniku brat: ne čini mu nepravdu, ne ostavlja ga u nevolji, ne laže mu, ne omalovažava ga. Vjernik je drugom vjernik u potpunosti svet: njegov život, njegov imetak i njegova čast." (Muslim)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Vjernik je vjerniku brat: ne čini mu nepravdu, niti ga prepušta neprijateljima." (Buhari i Muslim) U drugom hadisu stoji: "Vjernik je vjerniku brat: ne izdaje ga, ne laže mu, niti ga ostavlja u nevolji." (Tirmizi)

Sve spomenute zabrane u hadisima su istaknute jer bivaju uzrokom da se ne ispoštuju neka prava vjernika zbog čega se javljaju nesuglasice među vjernicima.

Jedan od korisnih poslaničkih savjeta u kojem je sadržan imperativ o jedinstvu, slozi i međusobnom potpomaganju, a u kojem se ujedno zabranjuje stvaranje raskola, teških razilaženja i razjedinjavanja, pri čemu se daju savjeti vezani za ovaj i budući svijet, nalazi se u riječima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, upućenim ashabima: "Pozivam vas da budete bogobojsni, da ispunjavate zaprimljene naredbe, makar rob postao vaš vođa. Ko od vas bude dugo živio posvjedočit će velikom raskolu. Čvrsto se pridržavajte mog sunneta i prakse pravednih i upućenih halifa poslije mene.

Objerućke to prihvate i pridržavajte se toga! Klonite se novotarija u vjeri, jer svaka novotarija vid je zablude." (Ebu Davud i Tirmizi)

Uzvišeni Allah, iz Svoje milosti, upozorio je vjernike na svaki oblik smutnje, objavivši u časnom Kur'antu: "I izbjegavajte ono što će dovesti do smutnje koja neće pogoditi samo one među vama koji su krivi, i znajte da Allah strašno kažnjava." (El-Enfal, 25) Tumači Kur'ana pojašnjavaju da se pod ovom zabranom podrazumijeva da se klonimo svake smutnje koje štetu donosi, zbog čega ćemo biti izloženi Allahovoj kazni.

Kao što je u svetom vjerozakonu sadržana naredba da se izbjegavaju smutnje općenito, uz isticanje negativnih posljedica koje one ostavljaju po cijelokupno društvo, također se naglašava štetnost jednog naročitog vida smutnje, koji šteti pojedincu, ali i cijelom društvu. Tako se vjerskim naredbama ističe zabranjenost da se pojedinac otrgne od zajednice. Ebu Zerr, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko odstupi od zajednice muslimana, makar koliko je jedan pedalj, ispustio je uže islama iz svojih ruku." (Ebu Davud)

Ibn Omer, radijallahu anhuma, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Moj ummet neće jedinstveno slijediti neku zabludu, radi čega je potrebno da se držite zajednice. Allahova pomoć daruje se zajednici." (Taberani)

Muavija, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko umre, a da pritom nije dao prisegu nijednom vođi vjernika – umro je kao što su umirali predislamski Arabljani." (Taberani)

Ebu Zerr, radijallahu anhu, osporio je halifi Osmanu, radijallahu anhu, što nije na Mini, prilikom hadža, kraćivao četverorekatne namaze. Nakon toga, i Ebu Zerr je počeo klanjati te namaze po četiri rekata, pa su ga upitali: "Osporio si vođi pravovjernih nešto, pa si isto učinio?", a on odgovori: "Razilaziti se, to je zlo." (Ahmed)

Islam upozorava vjernike da ne dozvole da ih zaokupiraju dunjalučke obaveze, zapostavljući tako i zaboravljajući djela vezana za ahiret. Prava slika uspjeha je raditi za ahiret i raditi sve što je korisno na dunjaluku i što donosi dobro ljudima, a što će biti razlogom da se poboljša položaj vjere i da se odgovori na potrebe ljudi. Istovremeno će to biti razlogom da čovjek ne bude u potrebi da traži od drugih, štaviše, počet će on sam da daruje i udjeljuje na putu dobra.

Uzvišeni kaže: "O ljudi, Allahova prijetnja je, zaista, istina, pa neka vas nikako život na ovome svijetu ne zaslijepi i neka vas šeđtan u Allaha ne pokoleba." (Fatir, 5)

"Život na ovome svijetu nije ništa drugo do zabava i igra, a samo onaj svijet je – život, kad bi samo oni znali!" (El-Ankebut, 64)

"Svako živo biće će smrt okusiti! I samo na Sudnjem danu dobit ćete u potpunosti plaće vaše, i ko bude od Vatre udaljen i u Džennet uveden – taj je postigao šta je želio; a život na ovome svijetu je samo varljivo naslađivanje." (Ali Imran, 185)

Prigrliti dunjaluk, gomilati sve što je pod rukama bez obzira na to da li je to dopušteno ili zabranjeno, će zasigurno donijeti kaban kraj onome ko tako postupa. Štaviše, takvo djelovanje prouzrokovat će štetu i donijeti zlo društvu. Prikupljati imetak nanoseći nepravdu drugima, otimajući ono što im pripada i uskraćujući im prava – biva razlogom narušavanja odnosa i pojavljivanja raskola u društvu. Nečasno nadmetanje, koje proizlazi iz pohlepe, a koje nužno stvara neprijateljstvo – zasigurno će biti razlog da se srca razjedine, da se počne osjećati netrpeljivost i prestane postojati svaka želja za bilo kakvim kontaktom. Ukba b. Amir, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uputio dovu za šehide Bitke na Uhudu, pa se uspeo na minber odakle je uputio riječi kakve izgovara onaj ko život uskoro napušta, rekavši: "Među vama ću ja prvi doći do Havda. To vrelo će biti prostrano kao od Ajle (u Šamu) do Džuhfe (kod Meke). Mene nije strah da ćete poslije mene početi nešto drugo smatrati ravnim Allahu, nego me je strah da se počnete nadmetati u dunjaluku, da se pobijete zbog njega, te da tako nestanete kao što su i narodi prije vas." (Buhari i Muslim)

Ebu Seid El-Hudri, radijallahu anhu, prenos da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Dunjaluk je sladak i očima lijep. Allah vas je učinio namjesnicima na Zemlji, promatra šta činite. Oprezni budite s dunjalukom, oprezni budite sa ženama." (Muslim) Dunjaluk, svojim čarima i slastima, ispunjenim strastima i prolaznim ljepotama – ponajviše odvraća ljude od Allahove vjere. Uzvišeni kaže: "A od užasne patnje teško nevjernicima, koji život na ovome svijetu više vole od onoga svijeta i koji od Allahova puta odvraćaju i nastoje ga prikazati krivim! Oni su u velikoj zabludi." (Ibrahim, 2–3)

Prvi raskol koji se desio u islamskom ummetu je pobuna licemjera protiv pravednog halife Osmana, radijallahu anhu, koje je pokretala želja za dunjalukom, kao što je historija jasno zabilježila. Oni su željeli ovozemaljske položaje, ali su se vratili samo s velikom sramotom, gubitkom i prezrom. Pomrli su jedan za drugim na najgore moguće načine. Da nas Allah takvih stvari sačuva! Uzvišeni kaže: "I između njih i onoga što budu željeli bit će prepreka postavljena kao što je prije bilo učinjeno sa njima sličnim, jer su svi oni, doista, mnogo sumnjali." (Saba, 54)

U ovom razdoblju ljudske historije, s velikom vremenskom distancicom od perioda poslanice, dunjaluk se pretvorio u predmet iskušenja mnogima. Oko dunjalučkih pitanja se spori, zbog dunjalučkih koristi se veze i prijateljstva sklapaju, zajednička riječ se pronalazi u ime toga, veze i kontakti se prekidaju zarad toga. Na osnovu dunjalučkih parametara ljudi se cijene i vrednuju. Dunjaluk je postao razlogom ljubavi i mržnje, prevazilazeći kategorije poput "ljubavi i mržnje u ime Allaha". Ibn Abbas, radijallahu anhuma, kaže: "Većina ljudi u ovome vremenu počela je sklapati veze shodno ovozemaljskim interesima, što na kraju nikome neće donijeti korist." (Ibn Džerir)

Najbolji način da se vjernik zaštiti od dunjalučkih iskušenja jeste da shvati koliko dunjaluk vrijedi kod Gospodara svjetova, džellešanuhu, Koji ga najbolje poznaće, kao i koliko je vrijedio u očima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Sehl b. Sa'd prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kada bi dunjaluk kod Uzvišenog

vrijedio makar koliko krilo mušice, ne bi dopustio nevjerniku da se napije gutljaja vode sa njega." (Tirmizi)

Prisjetimo se, poštovani vjernici, kako su živjeli "ashabi suffe", siromašni muhadžiri pored Poslanikove džamije. Prisjetimo se kakav su primjer odricanja oni bili. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kaže: "Svjedok sam bio životu sedamdeset ashaba suffe. Nijedan od njih nije imao dva komada odjeće, imali su ili ogrtač koji bi prebacili preko ramena ili prekrivač kojim bi prekrili donji dio tijela. Nekada bi njihova odjeća padala do polovine cjevanice, a nekad do članaka. Držali bi odjeću rukama bojeći se da im se otkrije stidno mjesto." (Buhari)

Ebu Seid, radijallahu anhu, kaže: "Sjedio sam sa skupinom siromašnih muhadžira. Jedni su zaklanjali one koji su bili bez odjeće. Jedan od njih učio nam je Kur'an. Tad se pojavio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i stao ispred nas, a onaj je čovjek prestao učiti Kur'an. Tako nas zateče Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, te nam se obrati riječima: 'Radujte se, o skupino siromašnih muhadžira, potpunom svjetlu na Sudnjem danu! Vi ćete u Džennetu ući prije bogatih na pola dana, a to vam je pet stotina godina.'" (Tirmizi i Ebu Davud)

"Sjedio sam sa skupinom siromašnih muhadžira. Jedni su zaklanjali one koji su bili bez odjeće. Jedan od njih učio nam je Kur'an. Tad se pojavio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i stao ispred nas, a onaj je čovjek prestao učiti Kur'an. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nazvao je selam i upitao: 'Šta ste to radili?' Rekosmo: 'Allahov Poslaniče, slušali smo učenje Allahove Knjige.' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Hvala Allahu, Koji je dao da se među vama nalaze oni uz koje, prema Njegovoj zapovijedi, moram strpljivo boraviti!' Tad je sjeo u sredinu kako bismo svi bili podjednako blizu. Potom je svojom rukom pokazao ovako, da načine širi kružok i da se svi licem okrenu prema njemu. Koliko sam primijetio, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, od prisutnih je jedino mene poznavao. Tad je rekao: 'Radujte se, o skupino siromašnih muhadžira, potpunom svjetlu na Sudnjem danu! Vi ćete u Džennetu ući prije bogatih na pola dana, a to vam

je pet stotina godina.”” (Hadis je daif, izuzev dijela u kojem se govori o ulasku u Džennet.)

Poštovani vjernici, nama je dunjaluk širom otvoren, prvenstveno zaslugama tih muhadžira i njihove borbe na Allahovom putu. Zahvalimo se Allahu na tome, budimo Mu pokorni, ne činimo grijeha. Majmo na umu da odricanje predstavlja preventivnu mjeru protiv nesloge i sporova. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao je: “Odrekni se dunjaluka – Allah će te zavoljeti; ne žudi za tuđim, ljudi će te zavoljeti.” (Ibn Madža) Pravo odricanje je odreći se svega što je zabranjeno, odustati od toga zadovoljno prihvatajući Božije darivanje. Također podrazumijeva raditi za budući svijet, ne dopuštajući da se dunjalukom bude zaokupirano, kao da će vječno trajati. Istovremeno podrazumijeva poštovati tuđe vlasništvo, ne noseći u srcu zavist zbog toga što je drugima Uzvišeni nešto darovao.

Jedan od povoda toga da društvo bude stabilno i funkcionalno, snažno i ujedinjeno, tako da ga ne mogu potresti smutnje, niti dotaknuti neprijateljske spletke – jeste konstantno davanje konstruktivnih savjeta našim prepostavljenima, na način kako su to činili naši vrli prethodnici. Na takav način ispunjava se naredba iznesena u ajetu: “Jedni drugima pomažite u dobročinstvu i čestitosti.” (El-Maida, 2)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Uzvišeni Allah bit će zadovoljan ako troje budete činili: ako se samo Njemu budete klanjali, ne smatrajući Mu išta drugo ravnim, ako se budete zajedno čvrsto držali Allahovog užeta, ne razjedinjavajući se; ako budete davali savjete onima kojima je Uzvišeni povjerio vlast nad vama.” (Muslim)

S tim u vezi Uzvišeni kaže: “O vjernici, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i predstavnicima vašim. A ako se u nečemu ne slažete, obratite se Allahu i Poslaniku, ako vjerujete u Allaha i u onaj svijet; to vam je bolje i za vas rješenje ljepše.” (En-Nisa, 59) Prilikom nesuglasice, obratiti se Allahu – kao što se u ajetu ističe – podrazumijeva tražiti rješenje shodno Objavi, dok obratiti se Poslaniku podrazumijeva tražiti rješenje u njegovom sunnetu.

U vjeri islamu skreće nam se pažnja na opasnost nepromišljenih riječi. Riječ, izgovorena ili pisana, može razjediniti zajednicu i oduzeti joj snagu. Zbog nje počinju ljudi djelovati u različitim pravcima i postave sebi drugačije ciljeve, što je suprotno uputi i razlog je za produbljenje neslaganja. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan – neka govori dobro ili neka šuti." (Buhari i Muslim) Kada bi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upozoravao na opasnost smutnje, stalno bi isticao da je "reći nešto" u tim situacijama kobno. Tako kaže: "Riječi u takvim uvjetima oštije su od sablje." (Tirmizi i Ebu Davud) Ovi Poslanikovi, sallallahu alejhi ve sellem, savjeti su milost ummetu, doprinose očuvanju vjere i razlog su da se plamen smutnje ugasi.

Uvaženi vjernici, budimo razlog da Allahove blagodati u kojima uživamo, poput sigurnosti, stabilnosti i blagostanja – postanu dugotrajne, tako što ćemo biti pokorni Gospodaru čineći različite vidove ibadeta, kloneći se zabranjenih djela, u javnosti i tajnosti. Uzvišeni Allah kaže: "Neka se oni Gospodaru hrama ovoga klanjaju, koji ih gladne hrani i od straha brani." (Kurejš, 3–4)

Također, imajmo na umu riječi Uzvišenog: „Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!“ (El-Ahzab, 56) Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Ko na mene donese jedan salavat, Allah će na njega donijeti deset." Radi toga donesimo salavat i selam na predvodnika prvih i posljednjih vjernika, na najodabranijeg među poslanicima.

Gospodaru naš, blagoslovi Muhammeda i rod Muhammedov, kao što si blagoslovio Ibrahima i rod Ibrahimov. Zaista si Ti hvaljen i slavljen. Gospodaru naš, obaspi blagodatima Muhammeda i rod Muhammedov, kao što si obasuo blagodatima Ibrahima i rod Ibrahimov. Zaista si Ti hvaljen i slavljen. Gospodaru naš, smiluj se četverici pravednih halifa, svim ashabima i svima onima koji ih slijede u dobru do Sudnjega dana. Uzvišeni, smiluj se i nama, učini da budemo proživljeni u njihovom društvu. Uzvišeni, smiluj se i nama, uistinu Ti si od najmilosnijih milosniji.

Gospodaru naš, podari nam da činimo dobro, udalji nas od zlih djela, učini nas povodom dobra za druge. Gospodaru svih svjetova, učini da se klonimo svih grijeha. Gospodaru, olakšaj svakom nevoljniku, riješi ih muka koje ih tiše, osloboди ih njihovih briga, podari zaduženima da se dug njihov isplati, zdravlje daruj svim bolesnima. Uistinu si Ti milostiv i samilostan.

Gospodaru naš, primi naša dobra djela, uistinu Ti sve vidiš i sve čuješ. "Gospodaru naš, podaj nam dobro i na ovome i na onome svijetu, i sačuvaj nas patnje u ognju!" (El-Bekara, 201) Gospodaru naš, učini da istinu takvom vidimo, te da je slijedimo, učini da zabludu takvom vidimo, te da je se klonimo. Uzvišeni Allahu, oprosti nam naše grijeha, koje smo počinili i koje ćemo počiniti, uistinu si Ti od milosnih najmilosniji. Gospodaru, podari nam da činimo djela i izgovaramo riječi koje vode ka Džennetu, te nas zaštiti od riječi i djela koji vode ka Džehennemu.

"O vjernici, često Allaha spominjite i hvalite, i ujutro i navečer Ga veličajte." (El-Ahzab, 41–42)

"Allah zahtijeva da se svačije pravo poštuje, dobro čini, i da se bližnjima udjeljuje, i razvrat i sve što je odvratno i nasilje zabranjuje; da pouku primite, On vas savjetuje." (En-Nahl, 90)

Spominjimo ime Veličanstvenog Gospodara, kako bi nam se smilovao; zahvalujmo Mu se na blagodati, kako bi nam više darovao. "Obavljanje namaza je najveća poslušnost! – A Allah zna šta radite." (El-Ankabut, 45)

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljavite ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

